

V PROCES DIGITALIZACIJE

U organizaciji Agencije za elektronske medije i Agencije za elektronske komunikacije i poštansku delatnost Crne Gore, u Budvi je 27. i 28. septembra održan prvi tehnički sastanak i sastanak Izvršnog odbora Projekta SEE Digi.TV. Cilj projekta, koji se realizuje pod okriljem Transnacionalnog programa saradnje država jugoistočne Evrope za period 2007 - 2013 (SEE Transnational Cooperation Programme 2007-2013), a finansira se uz podršku EU strukturalnih fondova ERDF, IPA i ENPI, je harmonizacija pravnog, ekonomskog i tehničkog aspekta digitalizacije, kao i okvira koji treba da obezbedi kvalitetno informisanje potrošača i zaštitu njihovih interesa u ovom procesu. Projekat obuhvata Sloveniju, Italiju, Austriju, Mađarsku, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, Srbiju, Crnu Goru, Makedoniju i Albaniju. Iz Srbije, u projekat je uključena Republička radiodifuzna agencija. U toku sastanka u Budvi, predstavnici regulatornih tela i njihovih partnerskih organizacija, posebnu pažnju posvetili su ključnim projektnim segmentima u okviru kojih će biti analizirano postojeće stanje i formulisane preporuke za unapređenje pravnog, tehničkog i ekonomskog okvira od značaja za uspešno sprovođenje procesa digitalizacije TV emitovanja. Razgovarano je i o pitanjima i rešenjima koja bi trebalo da omoguće blagovremeno i kvalitetno informisanje i upoznavanje gledalaca i potrošača sa svim relevantnim aspektima ovog procesa. Do sledećeg sastanka, planiranog za novembar, biće pripremljene prve verzije dokumenata koji će služiti kao osnova za dalji rad i organizovanje stručnih i javnih rasprava, kako na nacionalnom, tako i na regionalnom planu.

Cilj ovog projekta je da uspostavi platformu za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje u regionu i na taj način ubrza tranziciju i doprinese razvoju efikasnijih tehnologija, unapredi harmonizaciju pravnog i tehničkog okvira sa postojećom u Evropskoj uniji kako bi se izbegla fragmentacija tržišta, razvije regionalni predlog za optimalno korišćenje oslobođenog spektra za širokopojasne usluge i unapredi upravljanje digitalnom dividendom. Ono što, međutim, pada u oči jeste da, za razliku od nekih drugih zemalja u regionu, koje su u projektu zastupljene preko i regulatornih tela za medije i regulatornih tela za elektronske komunikacije (Hrvatska, Crna Gora), ili preko jedinstvenog regulatora za obe ove oblasti (Bosna i Hercegovina, Italija), Srbiju u projektu predstavlja samo Republička radiodifuzna agencija. Ovo, logično, otvara pitanje i nadležnosti i kapaciteta u odnosu na projektovane ciljeve, a posebno onaj deo tih ciljeva koji je, u Srbiji, u nadležnosti Republičke agencije za elektronske komunikacije.

VI PROCES PRIVATIZACIJE

Odsustvo jasne strategije države po pitanju privatizacije medija pokazuje sve svoje loše posledice u slučaju Radio Sombora. Iako je privatizacija u ovom mediju poništena pre više od tri godine, te od tada Radio Somborom ponovo upravlja država, preko zastupnika kapitala koga imenuje Agencija za privatizaciju, nakon smene prethodne zastupnice, izgleda da niko više ne želi da se prihvati njenog posla. Viorika Blažin iz Zrenjanina, koju je Agencija postavila na ovo mesto, kako prenosi „Dnevnik“, po svemu sudeći je odustala od „nemoguće misije“ spasavanja ovog lokalnog elektronskog glasila. Podsetimo, medij je tokom godine dobio pomoć i lokalne samouprave, ali i pokrajine i republike kroz finansiranje projekata koji se odnose na informisanje na jezicima nacionalnih manjina. Radio Sombor na taj način praktično ostaje bez rukovodstva i suočen sa nelojalnom konkurencijom tri piratska radija u svojoj zoni pokrivanja.

U slučaju „Novosti“, koji smo takođe pratili u svojim izveštajima, većinski vlasnik Milan Beko, još uvek nije obavestio Komisiju za hartije od vrednosti da li će dati ponudu za preuzimanje preostalih akcija ili nalog za prodaju udela u toj medijskoj kompaniji. Podsetimo, Komisija za hartije od vrednosti je 23. juna donela rešenje kojim je utvrdila da je Beko preko tri povezane firme registrovane u inostranstvu, Ardos, Trimaks i Karamat, kupio 62,4 odsto akcija „Novosti“ i da nije ispunio zakonsku obavezu da da ponudu za preuzimanje preostalih akcija. Naloženo mu je da u roku od tri meseca da ponudu za preuzimanje akcija od manjinskih akcionara „Novosti“ ili da proda vlasnički udeo od 25 odsto akcija i taj rok je istekao krajem septembra. Dok pitanje vlasništva u „Novostima“ ne bude regulisano, upravljačka prava Ardosu, Trimaksu i Karamatu u „Novostima“ su ograničena, čime je kreirana situacija u kojoj najviše glasova u organima kompanije ima država sa 29,5 odsto akcija. U vlasništvu „Novosti“ učestvuje još i takođe državni Fond PIO sa 7,15 odsto i mali akcionari sa 0,92 odsto. Podsetimo, mediji su ranije preneli da je Milan Beko, „Novosti“ preuzeo sredstvima koja je obezbedila nemačka WAZ-Mediengruppe. Komisija za zaštitu konkurencije nije, međutim, WAZ-u izdala dozvolu za preuzimanje „Novosti“ i prekinula je postupak odlučivanja o toj koncentraciji do odluke Upravnog suda Srbije u sporu koji je WAZ pokrenuo. Upravni sud Srbije saopštio je, 27. septembra, da je odbacio ovu tužbu, te se može očekivati da će Komisija za zaštitu konkurencije sada nastaviti postupak.

U međuvremenu, neprivatizovani mediji ostaju izloženi pritiscima lokalnih političkih moćnika. O razmerama ovakvih pritisaka svedoči nesvakidašnji slučaj iz Leskovca, u kome su se i novinari komercijalnih medija solidarisali sa kolegama iz javnog preduzeća „Radio Leskovac“ i početkom septembra svi zajedno demonstrativno napustili konferenciju za

novinare opozicione Srpske radikalne stranke, kada je njihov odbornik, Miodrag Jovanović, počeo da kritikuje uređivačku politiku lokalnog javnog medija. Novinar „TV Leskovac“, Dragan Marinković, izjavio je za dnevni list „Blic“, da skoro svakodnevno prima pozive mnogih političara, koji putem razgovora, a ponekad i pretnji, pokušavaju, zapravo, da uređuju vesti i priloge na televiziji.